

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Fesic Semion Xxxxx, născut la xxxxxxxxxxxxxx, originar din r-nul Xxxxxxxx, s. Xxxxxxxx și domiciliat în r-nul Xxxxxxxx, s. Xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 27.07.2015-28.06.2016

2. instanța de apel: 02.08.2016-01.12.2016

3. instanța de recurs: 22.02.2017-16.05.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 28 iunie 2016, a fost încetat procesul penal în privința lui Fesic Semion Xxxxx, pe motiv că fapta inculpatului constituie o contravenție și a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, iar în baza art. 30 Cod contravențional fiind liberat de răspundere contravențională, din motivul expirării termenului de prescriptive, cu încetarea procesului contravențional.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Fesic S. a fost învinuit de către organul de urmărire penală pentru faptul, că la 16.03.2015, în jurul orei 16.30 min, aflându-se în ograda gospodăriei lui Onica Radion din s. Huzun, r-nul Strășeni, având intenția comiterii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, fără nici un motiv real, în prezența mai multor persoane, manifestând o obraznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, într-un mod grosolan și demonstrativ, a inițiat intenționat un conflict cu Onica R., numindu-l pe ultimul cu diferite cuvinte necenzurate și intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu capul în regiunea feței, după care a părăsit gospodăria acestuia. Peste aproximativ 15 minute Fesic S., urmărind același scop infracțional, iarăși a intrat în ograda gospodăriei lui Onica R.,

având în mână un lanț din metal pe care intenționat l-a pus la gâtul ultimului, încercând să-l sugrume, săvârșind acțiuni huliganice cu caracter violent în rezultatul cărora lui Onica R. i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de excoriații a gâtului, mâinii drepte, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 48 din 14.04.2015, se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Astfel, partea acuzării a solicitat de a încadra acțiunile lui Fesic S. în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, *huliganismul - adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Fesic S. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat:

- sentința atacată este neîntemeiată, din motiv că la baza acesteia au fost puse doar declarațiile inculpatului, concomitent fiind neglijate în totalitate declarațiile părții vătămate, precum și a martorilor;

- prima instanță a reținut, că inculpatul a aplicat părții vătămate o lovitură cu capul în față, cu scop de apărare, însă cele constatate nu sunt confirmate prin nimic, decât prin însăși declarațiile inculpatului. Mai mult ca atât, după ce inculpatul a fost lovit de către partea vătămată cu palma, ultimul nu a mai încercat să aplice alte lovituri motiv pentru care nu mai avea de ce se apăra, așa cum stabilește instanța de judecată. În așa caz, inculpatul putea doar să plece de la fața locului și să anunțe organele de drept;

- doar din declarațiile inculpatului, instanța a stabilit că acesta nu a numit cu cuvinte necenzurate partea vătămată și soția acestuia, iar după ce a lovit partea vătămată cu capul, a plecat din gospodăria ultimului, însă faptul că inculpatul se adresa cu cuvinte necenzurate în adresa părții vătămate și soției acestuia, a fost confirmată nu doar prin declarațiile acestora, dar și prin declarațiile martorilor, Puia E., Roșeț R.;

- prima instanță a stabilit, că toți martorii audiați în instanța de judecată, au declarat că inculpatul nu a vorbit cu cuvinte necenzurate în adresa a careva persoane prezente, însă chiar din sentință unde au fost expuse declarațiile acestor martori, se stabilește că acești martori au confirmat faptul, că inculpatul i-a numit pe partea vătămată și soția acestuia cu cuvinte necenzurate;

- prima instanță a evitat să constate și să supună aprecierii faptul, că Fesic S. a fost scos cu forța din gospodăria părții vătămate de către persoanele prezente și nu a părăsit benevol gospodăria acestuia, fapt ce demonstrează intenția inculpatului de a încalcă ordinea publică. Mai mult ca atât, aceasta a fost confirmat și de către martorii prezenți la fața locului Onica M., Roșeț A., Puia M. și chiar de către concubina

inculpatului Galben S. Astfel, nu se poate spune că inculpatul s-a apărat, așa cum a constatat prima instanță;

- instanța de judecată a constatat, că după ce inculpatul a căzut de pe cal, partea vătămată urmărind scopul aplicării violenței fizice în privința inculpatului, s-a apropiat de ultimul și i-a aplicat mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, însă nu este clar de ce s-a condus instanța când a constatat, că partea vătămată în acel moment „avea scopul aplicării violenței fizice în privința inculpatului” precum și faptul că partea vătămată „i-a aplicat inculpatului mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului”, fiind atacat inculpatul de către Onica R., în cazul în care nici partea vătămată și nici unul dintre martorii audiați nu au confirmat faptul, că partea vătămată i-ar fi aplicat careva lovituri inculpatului în momentul în care acesta a căzut de pe cal;

- prima instanță a menționat, că existența lanțului metalic, care a fost indicat în învinuire nu a fost probat și acuzarea s-a limitat doar la declarațiile părții vătămate și ale unor martori, a căror declarații instanța le consideră ca fiind confuze, iar prin aceeași hotărâre apreciază declarațiile tot a acelorași martori ca fiind veridice, când ultimii declară că inculpatul nu a numit pe nimeni cu careva cuvinte necenzurate;

- instanța a apreciat declarațiile acelorași martori ca fiind veridice în partea în care acestea sunt în favoarea inculpatului, iar restul declarațiilor ca fiind neveridice și confuze, fără însă a da o apreciere amplă a declarațiilor acestor martori, circumstanțe ce evident determină imparțialitatea instanței de judecată la examinarea probelor acumulate pe cazul dat, cât și adoptarea unei sentințe legale și întemeiate;

- atât partea vătămată, cât și martorii, menționează că imediat după producerea infracțiunii, lanțul respectiv a fost ascuns de către rudele inculpatului, fapt care a dus la imposibilitatea stabilirii și ridicării acestuia pentru a fi recunoscut ca corp delict pe cauza penală respectivă;

- constatările medico-legale expuse asupra leziunilor corporale stabilite la partea vătămată, determină expres că acestea puteau fi provocate doar în circumstanțele indicate de către partea vătămată și martori, și anume cu aplicarea de către inculpat a lanțului în jurul gâtului părții vătămate, însă instanța a stabilit, că acestea nu sunt probe pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția inculpatului în cele comise;

- analizând acțiunile inculpatului și probele acumulate pe acest caz se constată, că ultimul conștientiza faptul, că prin acțiunile sale încalcă ordinea publică, deoarece atât partea vătămată, cât și martorii menționează, că și în ograda gospodăriei părții vătămate, cât și în stradă se aflau mai multe persoane, precum și copii, care erau luați de părinți de frică ca să nu pățească și ei ceva;

- anterior comiterii infracțiunii respective inculpatul a fost condamnat pentru comiterea cu intenție a mai multor infracțiuni, inclusiv de huliganism.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat, că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, fiind apreciate corect și încadrate just acțiunile inculpatului în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Instanța de apel cercetând probele, audiind suplimentar inculpatul, partea vătămată Onica R., martorul Puia E., verificând probele cercetate în prima instanță, a conchis că învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal nu și-a găsit confirmarea, iar prima instanță în mod justificat a ajuns la concluzia, că probele prezentate de acuzatorul de stat sunt insuficiente pentru a demonstra vinovăția lui Fesic S. în comiterea unei fapte penale.

În opinia instanței de apel, nu a fost probat că Fesic S. ar fi încălcat ordinea publică, de distrugere și degradare a bunurilor proprietarului sau ar fi încălcat insistent și demonstrativ regulile morale, manifestate prin dispreț și batjocură față de bolnavi, de persoanele în etate, aflate în stare de neputință, în prezența altor persoane, trezind indignarea acestora.

Instanța de apel a mai constatat, că prima instanță a stabilit corect, că prin administrarea probelor prezentate de procuror s-a constatat, că la data de 16.03.2015, Fesic S. a fost telefonat de către soția lui Onica R. - Onica M., care în convorbirea telefonică desfășurată s-au numit reciproc cu cuvinte de injurie din cauza neevacuării gunoiului, pentru a clarifica incidentul Fesic S. a venit în gospodăria lui Onica R., să se înțeleagă referitor la gunoiul pe care urma să îl evacueze din gospodărie. În timpul discuției, Onica R. i-a aplicat lui Fesic S. o lovitură cu palma peste față, iar Fesic S. l-a lovit înapoi cu capul în față și a plecat din gospodăria lui Onica R. Motivul conflictului a fost faptul, că Fesic S. nu a evacuat gunoiul din gospodăria pe care i-a vândut-o lui Onica R., iar Onica M., numindu-l pe Fesic S. cu cuvinte necenzurate, l-a amenințat cu faptul că nu-i va achita datoria pentru procurarea casei de locuit, deoarece nu a venit să evacueze gunoiul. După conflict, Fesic S. a plecat pe imasă să-și i-a calul acasă și în timp ce se întorcea spre casă, calul involuntar a intrat în gospodăria lui Onica R., în care a fost crescut. În acel moment ultimul, cu o lopată, fără vreun motiv, intenționat i-a aplicat calului o lovitură, de la care calul s-a speriat și a fugit în stradă, iar Onica R., continuând acțiunile sale a urmărit calul și în stradă repetat a lovit în cal cu lopată, de la care calul s-a speriat, iar Fesic S. fiind călare a căzut la pământ lângă un gard. Onica R. continuând acțiunile sale de răzbunare, folosindu-se de starea vulnerabilă a lui Fesic S., care era doborât la pământ, urmărind scopul aplicării violenței fizice în privința lui Fesic S., s-a apropiat de el, s-a urcat peste el și i-a aplicat mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, între ei provocându-se o luptă cu acțiuni violente reciproce. Fesic S. i-a pus în cadrul conflictului lanțul la gât, iar încăierarea a fost curmată de alți săteni.

La fel, instanța de apel a reținut, că în ședința de judecată s-a stabilit incontestabil, că datorită faptului că Fesic S. a refuzat să vină să evacueze gunoiul din curte, Onica R. i-a aplicat primul o lovitură cu palma peste cap, ulterior, continuându-și acțiunile sale, văzând că Fesic S. nu se isprăvește cu conducerea

calului fiind călare pe el, a lovit în cal de două ori cu o lopată, de la acțiunile căruia Fesic S. a căzut jos de pe cal, în continuare fiind atacat tot de către Onica R., între ei inițiindu-se o luptă, manifestată prin lovituri reciproce. Faptul că anume Onica R. a inițiat conflictul se probează și prin declarațiile martorilor Puia E., Galben S., Roșeț A., Puia M.

În viziunea instanței de apel, din declarațiile martorilor la locul incidentului, care sunt majoritatea vecini ai părții vătămate, rezultă că nu au auzit ca Fesic S. să se adreseze cu cuvinte injurioase către Onica R. Astfel, prima instanță a constatat corect că Fesic S. nu a acționat întru încălcarea ordinii publice, nu a avut intenția și nu a aplicat primul violență în privința lui Onica R., iar acțiunile lui nu s-au deosebit după conținut printr-o obrăznicie deosebită, de fapt circumstanțele incidentului fiind inițiate de însăși partea vătămată.

Instanța de apel a considerat, că este neîntemeiat argumentul procurorului, precum că nu este confirmat prin nimic faptul că inculpatul a aplicat părții vătămate o lovitură cu scop de apărare, deoarece acest argument se combate prin probele enunțate, prin care s-a demonstrat cu certitudine, că anume Onica R. a aplicat primul lovitura, iar Fesic S. a aplicat lovitura cu capul în semn de răspuns, fapte confirmate cu certitudine de partea vătămată, Onica R.

De asemenea, instanța de apel a reținut, că afirmațiile procurorului, precum că Fesic S. a fost scos cu forța din gospodăria părții vătămate de către persoanele prezente și că nu a părăsit benevol gospodăria acestuia sunt nefondate, deoarece atât partea vătămată cât și martorii au declarat, că inculpatul a ieșit singur din ogradă și că pătimitul a lovit de două ori în cal cu lopata. Astfel, nici de cum nu a fost demonstrată intenția inculpatului de a încălca ordinea publică, fiind dovedit că între Fesic S. și Onica R. s-a iscat o încăierare, lovindu-se reciproc, iar vecinii i-au despărțit. Totodată, prima instanță a constatat că Onica R., fără motiv, i-a aplicat inițial lui Fesic S. o lovitură cu palma peste cap, ulterior tot el fără motiv văzând că Fesic S. nu se isprăvește cu conducerea calului, a lovit în cal în repetate rânduri cu o lopată, de la acțiunile căruia Fesic S. a fost doborât la pământ, în continuare fiind atacat tot de către Onica R., între ei inițiindu-se o luptă, manifestată prin lovituri reciproce.

Totodată, instanța de apel a subliniat, că nu este relevant argumentul apelantului, precum că prima instanță nu a ținut cont de constatările medico-legale expuse asupra leziunilor corporale stabilite la partea vătămată, deoarece prima instanță a luat în considerație, că prin loviturile aplicate de către inculpat lui Onica R. i-au fost provocate excoriații ale gâtului, mâinii drepte, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate și a calificat corect acțiunile lui Fesic S. în baza art. 78 Cod contravențional, care prevede răspunderea pentru - aplicarea de lovituri ce a provocat dureri fizice, vătămări corporale neînsemnate.

Instanța de apel a mai reținut, că la caz, în pofida celor invocate de învinuire, nu este demonstrată intenția lui Fesic S. de a comite huliganismul, deoarece anume Onica R. a provocat conflictul și l-a lovit primul pe Fesic S.

Instanța de apel a concluzionat, că prima instanță a constatat corect, că la data de 16.03.2015 în gospodăria lui Onica R., în urma unui conflict iscat între Fesic S. și Onica R., inculpatul i-a aplicat părții vătămate lovituri care i-au provocat dureri fizice, provocându-i vătămarea integrității corporale, astfel corect fiind încadrate acțiunile inculpatului în baza art. 78 Cod contravențional și anume aplicarea de lovituri care au provocat dureri fizice, vătămarea corporală neînsemnată. Totodată, prima instanță a constatat just că procesul contravențional urmează a fi încetat pe motiv că a expirat termenul de prescripție prevăzut la art. 30 Cod contravențional.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă aceleași motive care le-a indicat în apel, suplimentar menționând că:

- decizia instanței de apel prin care a fost menținută sentința de încetare a procesului penal în privința lui Fesic S. este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece nu corespunde prevederilor art. art. 414, 417 Cod de procedură penală, greșit interpretându-se și aplicându-se prevederile legislației procesual-penale, în vigoare;

- totalitatea probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată incontestabil dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, inclusiv în acțiunile inculpatului fiind prezente elementele laturii obiective, care se determină prin prezența unei încălcări grosolane și îndelungate a ordinii publice, acțiuni huliganice comise de către inculpat demonstrativ în prezența mai multor persoane, inclusiv minori, precum și acțiuni care au fost însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor;

- este stabilită prezența în acțiunile inculpatului a laturii subiective a infracțiunii de huliganism, care s-a manifestat prin intenția directă a acestuia de a încălca grosolan ordinea publică, care la rândul-i determină o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului;

- instanța de judecată a constatat, că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele contravenției prevăzută la art. 78 Cod contravențional, fără a evalua acțiunile inculpatului prin prisma faptului, că acțiunile ilegale comise de către acesta au fost comise în public, în prezența mai multe persoane;

- din totalitatea probelor acumulate, precum și circumstanțele de fapt în care a avut loc comiterea infracțiunii, este de evidențiat faptul, că inculpatul prin acțiunile sale intenționate a atentat la regulile sociale și morale de conviețuire, care au fost încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către acesta prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare, prin înjosire a onoarei și demnității părții vătămate, demonstrând astfel superioritatea sa față de ultimul;

- în rezultatul comiterii infracțiunii părții vătămate i-au fost cauzate mai multe leziuni corporale, circumstanțe care de asemenea dovedesc caracterul agresiv al inculpatului, cât și intenția acestuia de ai provoca multiple leziuni corporale părții vătămate și care în final stabilesc, că în cadrul conflictului inculpatul nu s-a limitat

doar la încălcarea ordinii publice prin exprimarea cu diferite cuvinte necenzurate, dar și cu aplicarea violenței;

- instanța de apel, nu a apreciat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Brînză V. în numele inculpatului a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a-l respinge ca inadmisibil, deoarece acțiunile comise de Fesic S. nu au încălcat ordinea publică, iar analiza probelor, demonstrează că fapta descrisă în învinuire nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Procurorul a criticat decizia contestată, invocând temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține că Fesic S. de către organul de urmărire penală a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, *huliganismul - adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale.*

Prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, *vătămarea ușoară a integrității corporale, aplicarea de lovituri care au provocat dureri fizice, soluție care a fost menținută de către instanța de apel.*

Instanța de apel în acest aspect a conchis că: *„instanța de fond a constatat în mod corect necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului Fesic S. din cadrul art. 287 alin. (3) Cod penal în baza art. 78 Cod contravențional, constatând că prima instanță a aplicat corect prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și a dat o apreciere probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor”* descriind declarațiile inculpatului, părții vătămate Onica R., martorilor Puia E., Onica M., Galben S., Roșeț A., Puia M., Roșeț R., Fesic A.

De asemenea, în argumentarea soluției sale instanța de apel a reținut, că *„instanța de fond a conchis corect că în cadrul procesului penal de către partea acuzării nu a fost probat faptul că Fesic S. a încălcat intenționat regulile sociale și morale de conviețuire, într-un mod grosolan și demonstrativ prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnire a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc. Totodată, nu a fost probat că Fesic S. ar fi încălcat ordinea publică...”*

Potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită.

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a

persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor. Însă, huliganismul poate fi săvârșit și în locuri care nu au un caracter public (apartamente, sedii de întreprinderi, terenuri private, mijloace de transport personal etc.).

În această ordine de idei, comiterea infracțiunii de huliganism într-un loc public nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: fie actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane, fie rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane.

Astfel, potrivit art. 131 lit. c), e) Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public atunci când e comisă într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane și prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Din cele menționate reiese cu claritate că, întotdeauna, infracțiunea de huliganism presupune ipostaze cu implicații publice.

Cu referire la chestiunea dacă inculpatul a încălcat ordinea publică, instanța de recurs constată, că instanțele de fond nu au efectuat o analiză a tuturor probelor, cu aprecierea fiecăreia în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, ignorând totalmente probele administrate la caz. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Din declarațiile părții vătămate Onica R. și a martorului Onica M., rezultă că *Fesic S. a intrat la ei în ogradă și a început a vorbi cu cuvinte necenzurate, la cele auzite Onica R. i-a aplicat o palmă, iar acesta l-a lovit cu capul și a plecat din curtea casei. Peste scurt timp Fesic S. a intrat în curte cu calul și cu un lanț de metal în mână. În momentul în care Fesic S. a încercat să-l sugrume pe Onica R., în stradă erau mai mulți vecini, au fost despărțiți de Roșeț A. și Roșeț R.*

De asemenea, din declarațiile martorului Puia M., reiese că *mai multe persoane s-au apropiat pentru a-i despărți pe Fesic S. și Onica R., iar martorii Roșeț R., Roșeț A. și Puia E. au comunicat, că în momentul în care inculpatul a pus lanțul la gât părții vătămate, Roșeț R. și Roșeț A. s-au implicat și i-au luat lui Fesic S. lanțul. Totodată, martorul Galben S., a declarat, că incidentul a fost văzut de aproximativ 10 persoane, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr. 48 din 14.04.2014, lui Onica R. i-au fost cauzate excoriații a gâtului și mâinii drepte, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate.*

Reieșind din cele expuse Colegiul lărgit, constată că instanțele de fond nu s-au expus asupra acestor probe ele rămânând fără analiză și aprecierea cuvenită, fapt ce nu poate fi acceptat de către instanța de recurs, deoarece afectează situația faptică în speța dată.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că instanțele de fond nu au apreciat că fapta a avut loc inițial în curtea casei lui Onica R., după care Fesic S. a

plecat și a revenit peste câteva minute intrând cu calul în curte, ulterior în stradă a încercat să-l sugrume pe Onica R. cu un lanț din metal, astfel la fața locului erau mai multe persoane care au văzut conflictul și au luat lanțul de la Fesic S. Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal consideră pripite concluziile instanței de apel privind neatentarea inculpatului la ordinea publică prin acțiunile sale, o dată ce ultimul a intrat în ograda părții vătămate, vorbea cu cuvinte necenzurate și l-a lovit cu capul pe Onica R., ulterior a intrat cu calul în ograda acestuia, după care în stradă, a încercat să-l sugrume cu un lanț metalic, toate aceste acțiuni având loc în prezența mai multor vecini. Astfel, infracțiunile de huliganism întotdeauna presupun ipostaze cu implicații publice, prezența sau absența cărora nu a fost evaluată la justa valoare de instanța de apel.

Necesar, în prezenta speță, este de menționat și acel fapt că potrivit deciziei instanței de apel, se menționează că *„la caz nu este demonstrată intenția lui Fesic S. de a comite huliganismul, or anume Onica R. a provocat conflictul și l-a lovit primul pe Fesic S.”*

Instanța de recurs specifică că, latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează, în primul rând, prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice. Una din condițiile necesare (nu și suficiente) pentru aplicarea răspunderii conform art. 287 Cod penal, este ca inițiator al încăierării sau al certe să fie nu victima, dar făptuitorul; făptuitorul să provoace conflictul pentru a se răfui cu victima. Totodată, motivele huliganice trebuie să fie condiționate de năzuința făptuitorului de a se opune celor din jur, de a-și demonstra atitudinea sfidătoare față de ei.

Colegiul remarcă, că instanța de apel în decizia adoptată s-a expus numai asupra faptului că Onica R. a aplicat primul lui Fesic S. o lovitură cu palma, ulterior continuându-și acțiunile sale văzând să Fesic S. nu se isprăvește cu conducerea calului, a lovit în cal de două ori cu o lopată, însă instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că Fesic S. primul a intrat în curtea casei lui Onica R. și a început a vorbi cu cuvinte necenzurate, ulterior fiind preîntâmpinat de Onica R. să nu intre în ogradă, ultimul a intrat în ograda acestuia călare pe cal cu un lanț în mână.

Astfel, în instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume declarațiile:

- părții vătămate Onica R., conform căruia Fesic S. a intrat la el în ogradă și a început a vorbi cu cuvinte necenzurate, la cele auzite Onica R. i-a aplicat o palmă, iar acesta l-a lovit cu capul și a plecat din curtea casei. Peste scurt timp Fesic S. a intrat în curte cu calul și cu un lanț de metal în mână, cu toate că a fost preîntâmpinat să nu intre în ogradă, după care Fesic S. a încercat să-l sugrume cu lanțul;

- martorului Onica M., care a relatat, că l-a sunat pe Fesic S. să vină să evacueze gunoiul, ultimul a numit-o cu cuvinte necenzurate și i-a închis telefonul. Fesic S. a intrat la ei în ogradă și a început a vorbi cu cuvinte necenzurate, la care Onica R. l-a lovit cu palma, iar Fesic S. l-a lovit cu capul în regiunea feței și a plecat, iar peste scurt timp a intrat cu calul în ograda lor, însă a fost preîntâmpinat să iasă. Ulterior a scos un lanț de fier și l-a pus la gâtul lui Onica R., încercând să-l sufoce, dar cu ajutorul vecinilor s-a ameliorat situația;

- martorului Roșeț A., care a declarat, că soția i-a comunicat că Fesic S. a intrat în curtea casei lui Onica R., la cele auzite a plecat la ultimul și a observat că acesta sângera și a decis să-l scoată pe Fesic S. din curtea casei părții vătămate. Însă în decurs de 15 minute ultimul s-a întors și a intrat în curtea lui Onica R. călare pe cal. El a luat lanțul de la gâtul lui Onica R. și l-a aruncat;

- martorului Puia M. care a menționat, că a văzut cum Fesic S. a intrat în curtea lui Onica R., ulterior a intrat din nou călare pe cal;

- martorului Roșeț R., care a indicat, că în ziua incidentului Fesic S. a intrat în ograda familiei Onica și vorbea cu cuvinte necenzurate, la ce Onica R. l-a lovit cu o palmă, iar Fesic S. l-a lovit cu capul în regiunea feței și a plecat, iar peste câteva minute a revenit și a intrat în curtea lui Onica R. călare pe cal, ulterior inculpatul i-a pus un lanț la gât lui Onica R.;

- martorului Puia E., care a comunicat, că după ce Fesic S. a vorbit cu cuvinte necenzurate, Onica R. i-a aplicat o lovitură inculpatului, iar acesta l-a lovit cu capul și a plecat, ulterior Fesic S. a intrat în ograda lui Onica R., călare pe cal și cu un lanț în mână, după care Onica R. s-a apropiat de Fesic S., iar acesta i-a pus lanțul la gât.

Ca urmare, instanța de apel, ignorând declarațiile depuse de partea vătămată și martorii menționați, precum și alte probe administrate în prezenta speță, a reținut și a indicat pripit că *„nici de cum nu a fost demonstrată intenția inculpatului de a încălca ordinea publică și că Onica R. fără motiv a aplicat lui Fesic S. o lovitură, ulterior tot el fără motiv a lovit în cal cu lopata.”*

În speța dată, Colegiul penal consideră că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a analizat în deplină măsură componența elementelor constitutive a faptei social periculoase menționate mai sus, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea de către instanțele de fond a unei concluzii premature, precum că: *„în acțiunile lui Fesic S. nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, dar se atestă elementele contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional”*.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată, că instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor lui Fesic S. în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat câteva probe, ignorând celelalte, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de

apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor ultimului, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, iar în caz că va fi stabilită vinovăția inculpatului în cele incriminate, să-i aplice o pedeapsă cu respectarea prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Fesic Semion Xxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 19 iunie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion